

Deltagerne i Borgermødet i Askov den 7. okt. 2019.

- Borgmester Egon Fræhr, Formand for Teknik & Miljø Vagn Sørensen, Formand for Skole & Børn Claus Kulmbach, Kommunaldirektør Ole Slot og administrative medarbejdere.
- Ejendomsmæglerne Ole Kronholm og Lars Slangerup

Angående By- og boligudviklingen i Askov. Opfølgende kommentarer til borgermødet den 7. okt. 2019

Bestyrelsen for Askov Bylaug vil med denne skrivelse samle lidt op på nogle af Askovborgernes udsagn fra borgermødet på Askov Højskole den 7. okt. 2019. Vi vil ligeledes forsøge at koble disse udsagn sammen med diskussioner fra tidligere møder omhandlende Askovs fremtidige udvikling hvad angår bosætning – skole- og børnehave/dagpleje området og ikke mindst infrastrukturen i byen.

På borgermødet blev vil alle lidt klogere på ejendomsmæglerne Ole Kronholm og Lars Slangerups planer for det kommende boligområde mellem de to Skibelundveje. Der blev stillet mange opklarende og kritiske spørgsmål til de to ejendomsmæglerne om udstykningsplanerne for området, ligesom der blev udtrykt helt klare holdninger til, at borgerne i Askov ønsker boligområder med flere grønne områder, og ikke blot et nyt tæt bebygget parcelhusområde som Rølkjær uden egentlig sammenhæng med byen.

Bylauget og borgerne på borgermødet var nok ret så overraskede over, at forslaget til den nye udstykning ikke var mere visionært, men udelukkende viste området helt udfyldt med boligparceller uden reel sammenhæng med den by, som de ligger i. Vi er godt klar over at det er en vanskelig opgave, at få udstykningen til at blive en naturlig del af Askov, grundet de begrænsede muligheder for et naturligt vej- og stiophæng på byens øvrige infrastruktur.

Borgerne i Askov har en stor interesse i og ønsker om en kvalitativ løsning med høj prioritet på miljø, bæredygtighed og økologi. Kort sagt, vi synes at Askov fortjener et boligområde, som er tilpasset Askovs DNA forstået på den måde, at Askov som bekendt igennem 154 år har været banebrydende på rigtig mange fronter.

I Bylaugets bestyrelse er vi bekendte med, at arkitekt Steffen Søndergård, på baggrund af flere af udmeldingerne under borgermødet, efterfølgende har sendt jer et forslag til hvordan han ser, at et nyt boligområde mellem de to Skibelundveje vil kunne tilføre Askov noget nyt indenfor bosætning.

Arkitekt Steffen Søndergaard har dybe rødder i Askov, og kender om nogen byens historie og de historiske bygninger i byen. Steffen Søndergaard vil være en yderst kompetent sparringspartner i forhold til at få byen til at hænge sammen med et nyt boligområde.

Forestil jer et scenarie, hvor der bliver skabt et helt unikt boligområde i Askov hvor miljø, økologi og bæredygtige løsninger er i verdensklasse, et boligområde som igen kan få Askov på landkortet som byen, der tænker i langsigtede og i utraditionelle løsninger.

Arkitekt Steffen Søndergaard har i sin skitse lavet en helhedsplan, som omfatter området med stuehuset og arealet, hvor de gamle avlsbygninger lå. Det må være et ultimativt krav til de to ejendomsmæglerne, at de får lavet en helhedsplan for hele området.

Vedhæftet er Steffen Søndergaards forslag til hvorledes Askov Nedergaards stuehus, haven og området, hvor de fredede avlsbygninger lå, kan inddrages i projektet. Dette kunne virkelig give Askov det særpræg, som vi synes byen fortjener. Vi vedlægger ligeledes et nyt forslag fra tidligere arkitekt Niels Fjord hvor han har arbejdet videre med Steffen Søndergaards forslag. Niels Fjord har tænkt utraditionelt i forhold til at arbejde med parcelhusklynger.

I forhold til den kommende lokalplan for området mellem de to Skibelundveje på Askov Nedergaards marker og Askov Nedergaards bygninger samt for Askov som helhed, ønsker Askov Bylaug at bringe borgernes ønsker om byens fremtid videre til de besluttende myndigheder.

- Der ønskes en bynær udkørsel fra det nye boligområde - for eksempel ud til Møllevej skråt overfor Søndervangvej, således at den nye bydel kommer til at ”hænge fast” på resten af Askov.
- En anden udkørsel fra boligområdet kunne være lige syd for Ø. Skibelundvej nr. 44, hvor cykelstien fra Højene slutter i dag
- Der ønskes ikke boliger, som er bygget højere end 1½ etage
- Der ønskes flere grønne områder og friarealer på boligområdet både til de kommende beboere, men også til byens borgere generelt.
- Vi ønsker at Vejen Kommune får udarbejdet en samlet plan for skole- og daginstitutionsområdet og dagplejen, således, at der ikke opstår yderligere kaos på det område, når der kommer flere borgere til byen.

I forhold til infrastrukturen i Askov By (hovedgaden igennem byen) har bestyrelsen for Bylauget følgende ønsker:

Der etableres en cykelsti nord om byen. Hærvejsstien forlænges bag om Egevænget, over Estrupvej og videre bag om Baslund og til Askov Malt Skole, således at der overalt i byen vil være let tilgængelighed til et sti- og cykelsystem der forbinder alle byens funktioner. Denne løsning forudsætter, at der skal laves en sikker overgang over eller under Estrupvej.

Med cykelstier både syd og nord om Askov vil vi kunne forsvare, at cykelstien igennem byen bliver fjernet således at hovedgaden får en normal brede, så både store og små køretøjer med lethed kan passere hinanden.

Vi ønsker, at Vejen Kommune ved næste kommuneplanrevision får udarbejdet en plan, som kan vise hvordan der på sigt kan skabes omfartsvej(e) rundt om Askov. I den forbindelse tænker vi på en forlængelse af Boulevarden (se vedlagte plan udarbejdet af Jakob Sander og Niels Fjord 2019). Alternativt vil en forlængelse af Skovgårdsvej, som vist på vedlagte skitse fra Niels Fjord, uden tvivl kunne aflaste Askovs pressede hovedgade betragteligt. (Begge skitser vedlægges som bilag.)

Askovs DNA

Askov opstod inden for en relativ kort årrække efter højskolens etablering, hvilket i høj grad har præget byens arkitektur helt særegent, som en sjældent harmonisk og meget tidstypisk bebyggelse for lige netop den tidsperiode. Det er vigtigt at byens arkitektoniske udtryk ikke udvandes ved nybyggeri og ombygninger i bymidten. Tilsvarende opfordrer bylauget til, at der ved nye boligudstyknings arbejder bevidst med disses arkitektoniske udtryk, så der igen opføres ejendomme i byen, som er noget specielt og attraktivt, der kan supplere den ånd, hvori det ældste Askov blev opført.

Askov Bylaug startede som en forskønnelsesforening, hvis primære mål var at plante (store) træer i byen.

Disse er nu ved at være udlevede, eller er fældet ved byfortætning i byens oprindelige meget store haver. Bylauget opfordrer kraftigt til, at der ved nye udstykninger stilles krav om, at der skal være plads til, at der kan plantes store træer, så Askov også i fremtiden vil kunne fremstå som en by med mange store træer.

Et sådant krav vil vi naturligt forvente også vil blive stillet til den aktuelle udstykning mellem de to Skibelundveje.

Askov Højskole blev grundlagt 1865 som en videreførelse af Danmarks første folkehøjskole, oprettet 1844 i Rødding i Sønderjylland. Askov Højskole har, igennem de 154 år den har eksisteret, været nytænkende på rigtig mange fronter og været med til at gøre Askov til en kulturby, som borgerne i byen med rette er stolte af og vil værne om at bevare.

Højskolelærer og fysiker Poul la Cour Poul la Cour (1846-1908) var på Forsøgsmøllen i Askov pioner på området aerodynamik og kendt for udvikling af vindmøller til fremstilling af elektricitet. Poul la Cour forskede også i oplagring af vindenergien ved elektrolyse af vand til ilt og brint. Brinten blev en i en periode forsøgt brugt til belysning på Askov Højskole.

Poul la Cour Museet er meget betydende for både Askov by, men også for de besøgende, der kommer til museet. Det er vigtigt, at museumskomplekset ikke bliver klemt inde af ny bebyggelse.

I en periode uddannedes der sløjdlærere på Sløjdskolen, væverlærerinder på Jenny la Cours Væverskole og der undervistes i husflid på Husflidsskolen. Askov Forsøgsstation oprettedes i 1885. Askov Bylaug har eksisteret siden 1886.

Askov, den 25. november 2019.

På vegne af Askov Bylaugs bestyrelse

Else Flansmose

Formand for Askov Bylaug